

Пандо Сидов

Пандо Сидов (1878 – 9. XII 1942) е македонски револуционер, костурски војвода на Македонската револуционерна организација. Бил раководител и организатор на револуционерната борба во костурскиот револуционерен реон и војвода во областа Корешта. Учествовал во Илинденското востание, Првата и Втората балканска војна. Тој е еден од ретките преживевани „Среќни војводи“.

Пандо Сидов е роден во 1878 година во костурското село Жупаништа, Егејскиот дел на Македонија. Уште како ученик во битолската гимназија, се придружил на Македонската револуционерна организација (МРО). Тој не завршил средно училиште и се вратил како учител во Шупаниште.

Во текот на септември 1901 или 1902 година, на Сидов му било наложено да го убие егзархискиот свештеник Никола Шкутов, родум од Горно Броди, кој се спротивставувал на активностите на Организацијата, Меѓутоа, откако обид за убиство свештеникот во Костур бил неуспешен, Сидов заминал во илегала и станал четник.

Во 1903 година, за време на Илинденското востание, Сидов ја предводеше жупанско-мањачката чета со подвојводите Зисо Нолев, Димитар Кљашев и Аргир Николов. Жупаниската чета ги прекинала телеграфските комуникации помеѓу Костур-Билишта-Корча и Костур-Рупишта, потоа учествувала во 33 битки во реонот и прва влегла во Клисуре. Во битката учествувала и Пандо Кљашев, Васил Чекаларов, Манол Розов и Марко Иванов.

По востанието, Пандо Сидов учествувал во повеќе борби со турскиот аскер и со грчката вооружена пропаганда во Македонија. Тој ја придружувал костенарската чета на Нумо Јанакиев, како и нострамколската чета на Никола Добролитски како писар. Сидов

заминал за Грција, но таму бил уапсен од грчките власти, а потоа ослободен.

По смртта на Митре Влах и Атанас Каршаков, Сидов бил поставен да раководи со револуционерната организација во Костурско.

Во 1910 година емигрирал во Торонто и бил еден од организаторите на тамошното македонско-бугарското друштво, кое подоцна станало дел од Македонската патриотска организација.

Пред Балканските војни Сидов се вратил во татковината. Во 1911 година отворил книжарница во Костур, а веќе наредната 1912 година зел активно учество во Првата балканска војна со костурската чета. Во Втората балканска војна учествувал со четата на Васил Чекаларов и бил заробен од Србите во Битола на 11 јули 1913 година.

Пандо Сидов учествувал во многу битки и беше познат по својата бестрашност. Тој е еден од ретките преживеани „Среќни војводи“ кои внимателно го следаа развој на судбоносните настани и кој ја очекуваат заслужената слобода на својата татковина.

По војните, откако останала поделбата на Македонија, Пандо Сидов се населил во Крџали, Бугарија и од 1927 до 1931 година бил пратеник на 21-то Народно собрание. Умира во 1942 година во Крџали.